

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

вул. Соборна, 50, м. Вінниця, 21050, тел. 50-43-50 , e-mail: gupszn@vmr.gov.ua

Відділу контролю апарату міської ради та її виконкому

На виконання рішення міської ради від 22.02.2019 №1567 затверджена програма «Громада за рівність» щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків на період до 2023 року, департамент соціальної політики Вінницької міської ради надає узагальнену інформацію за 2021 рік.

Метою Програми є реалізація зобов'язань Вінницької міської ради, що виникли унаслідок приєднання до “Європейській Хартії рівності жінок і чоловіків у житті місцевих громад” і ґрунтуються на принципах дійсної рівності жінок і чоловіків Вінницької міської об'єднаної територіальної громади.

Основні завдання Програми:

- Передбачати гендерну перспективу в проектах і програмах Вінницької міської ради на кожному етапі політичного циклу (концепція; планування; імплементація – надання послуг; моніторинг та оцінка);
- Інтегрувати гендерний підхід в бюджетний процес Вінницької міської об'єднаної територіальної громади;
- Надавати гендерно-чутливі послуги громадянам Вінницької міської об'єднаної територіальної громади;
- Попереджувати та протидіяти гендерно-зумовленому та домашньому насильству.

Заходи програми складаються з семи завдань.

Для реалізації заходів Програми у 2021 році виконавчими органами Вінницької міської ради та громадськими організаціями, експертами з гендерних питань проводилася наступна робота.

Завдання 1. Підвищити рівень гендерної чутливості представників виконавчих органів місцевого самоврядування.

Проаналізовано рівень гендерної чутливості представників департаментів - головних розпорядників коштів, комунальних закладів та підприємств, шляхом он-лайн анкетування. Проведена оцінка потреб у розширенні рівня компетенцій представників виконавчих органів міської ради у сфері гендерної політики та визначені потреби цільової аудиторії для формування програми навчання.

Розроблені стандарти гендерно-чутливої поведінки та недискримінаційних практик для представників органів місцевого самоврядування, стандарти опубліковані на зовнішньому сайті міської ради.

З метою досягнення паритету у представництві жінок і чоловіків, напрацьовані та поширені рекомендації щодо політики працевлаштування, які опубліковані на сайті міської ради.

В рамках міської програми «Громада за рівність» щодо забезпечення рівних прав та можливостей, організовано та проведено навчальний тренінг, з метою підвищення рівня поінформованості працівників виконавчих органів Вінницької міської ради з питань формування гендерно-орієнтованої політики на місцевому рівні.

Завдання 2. Передбачати гендерну перспективу в проектах і програмах Вінницької міської ради.

Сформовано перелік внутрішніх показників, розподілених за статтю, який надалі застосовуватиметься при аналізі та оцінюванні ефективності місцевої політики у програмах і заходах з точки зору гендерної перспективи.

Виконавчим комітетом Вінницької міської ради прийнято рішення:

- від 30.01.2020 р. №252 «Про Регламент виконавчих органів міської ради»;
- від 23.12.2020 р. № 2810 «Про впровадження Політики рівності у Вінницькій міській раді та її виконавчих органах».

Також переглянуто існуючу місцеву нормативну базу в галузі фізичної культури і спорту та встановлено, що вона не містить будь-які аспекти дискримінації та належним чином взяті до уваги потреби жінок і чоловіків.

У закладах освіти міста привертається систематична увага щодо привернення уваги до ролі та значення рівних прав та самореалізації людського та інтелектуального потенціалу серед дівчат та юнаків.

Участь у конкурсах, змаганнях, олімпіадах, проектній діяльності та діяльності органів учнівського самоврядування відбувається на загальних засадах та не містить ознак дискримінації.

Соціальними педагогами та практичними психологами закладів освіти у 2021 році в рамках проведення декадника толерантності (з 04.11 по 12.11.2021р.р.) та Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» (з 25.11 по 10.12.2021 р.р.) проводились засідання шкільних омбудсменів, години психолога, тренінгові заняття з тем гендерної рівності та протидії дискримінації.

Гендерна складова включена до показників «Плану реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді на 2018-2020 рр.» над яким працюють виконавчі органи міської ради у рамках співпраці з UNICEF.

Завдання 3. Інтегрувати гендерний підхід в бюджетний процес.

Головним розпорядникам коштів бюджету ВМТГ під час складання бюджетних запитів та паспортів бюджетних програм доручено враховувати гендерні аспекти у завданнях та результативних показниках бюджетних програм.

Департаментом фінансів проведено моніторинг врахування головними розпорядниками коштів бюджету ВМТГ гендерних аспектів в паспортах бюджетних програм на 2021 рік.

Моніторингом охоплено 171 паспорт бюджетних програм на 2021 рік по 16 головних розпорядниках коштів бюджету ВМТГ. За результатами проведеного моніторингу гендерні аспекти виявлено в 16 паспортах бюджетних програм 5 головних розпорядників коштів: Виконавчого комітету міської ради -2 паспорти, Департаменту соціальної політики - 4 паспорти, Департаменту освіти - 5 паспортів, Департаменту культури -1 паспорт, Комітету по фізичній культурі і

спорту - 4 паспорти, що складає 9,4% від загальної кількості паспортів бюджетних програм на 2021 рік.

Враховуючи отримані результати, Департаментом фінансів будуть підготовлені рекомендації головним розпорядникам коштів бюджету ВМТГ щодо збільшення гендерного компоненту у складі завдань та результативних показників паспортів бюджетних програм на 2022 рік.

В рамках реалізації проєкту «Гендерний бюджет: бюджет для всіх і кожного», який впроваджується громадською організацією «Інститут соціально-економічних та політичних ініціатив» за підтримки Вінницької міської ради, проведено гендерний аналіз бюджетної програми «Розвиток дитячо-юнацького та резервного спорту», яка фінансується з місцевого бюджету Вінницької територіальної громади в розрізі видатків на галузь фізичної культури і спорту.

Вищенаведеним аналізом встановлено, що дана Програма є гендерно-нейтральною, оскільки передбачено, що її заходи однаковою мірою спрямовані на надання послуг фізичної культури і спорту для усіх категорій осіб.

МДЮСШ надають послуги з 18 олімпійських та 8 неолімпійських видів спорту. Протягом 2018-2019 рр. основна частина відвідувачів ДЮСШ займається олімпійськими видами спорту (1846 осіб, або 78% - у 2018 році та 1883 особи, або 80% - у 2019 році).

Відвідувачі з неолімпійських видів спорту становлять 22% (521 особа) – у 2018 році та 20 (490 осіб) – у 2019 році.

Спостерігається значне переважання хлопців серед вихованців міських дитячо-юнацьких спортивних шкіл (далі - МДЮСШ) Вінницької ТГ, яке прогресує: частка хлопців зросла з 73% у 2018 році до 77% у 2019 році.

У 2020 році частка хлопців зменшилась на 3,5 % у порівнянні з 2019 роком та складає 73,5%.

Хлопці чисельно переважають в усіх видах спорту. Питома вага дівчат серед тих, хто займається неолімпійськими видами спорту у 2018 році, становить 20% (103 особи), у 2019 році - 24% (117 осіб).

Питома вага хлопців серед тих, хто займається олімпійськими видами спорту у 2018 році становить 71% (1311 осіб), у 2019 році - 77% (1459 осіб)

Серед усіх видів спорту протягом 2018-2019 рр. Майже 100% представленість хлопців спостерігається у боксі, греко-римській боротьбі, важкій атлетиці (у 2018 р.) та пауерліфтингу (у 2019 р.).

Дівчата 100% переважають у художній гімнастиці. Гендерний баланс хлопців і дівчат 50% : 50% відповідно, представлено у спортивному орієнтуванні у 2019 році.

За здобутками спортсменів (хлопці та дівчата), отриманих на змаганнях, встановлено, що у спортсменів-хлопців більша частка нагород. У 2018 році спортсменами отримано 4227 медалі, з яких 3032 медалі (золото – 68% (1161), срібло – 73% (951), бронза – 75% (920)) вибороли спортсмени-хлопці (72%), а 1195 (золото – 32% (536), срібло – 27% (358), бронза – 25% (301)) – дівчата (28%).

Найбільше нагород було отримано:

- у 2018 році – 655 нагород у боротьбі сумо, з них 56% (369) хлопцями та 44% (286) дівчатами;

- у 2019 році – 875 нагород у веслуванні, з них 62% (541) хлопцями та 38% (334) дівчатами.

Серед тренерів спортивних шкіл чисельно переважають тренери-чоловіки у 2018-2019 рр. – 77% (74-77 осіб), частка жінок – 33% (37 осіб).

У закладах освіти міста привертається систематична увага щодо привернення уваги до ролі та значення рівних прав та самореалізації людського та інтелектуального потенціалу серед дівчат та юнаків.

Участь у конкурсах, змаганнях, олімпіадах, проектній діяльності та діяльності органів учнівського самоврядування відбувається на загальних засадах та не містить ознак дискримінації.

Соціальними педагогами та практичними психологами закладів освіти у 2021 році в рамках проведення декадника толерантності (з 04.11 по 12.11.2021р.р.) та Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» (з 25.11 по 10.12.2021 р.р.) проводились засідання шкільних омбудсменів, години психолога, тренінгові заняття з тем гендерної рівності та протидії дискримінації.

З метою запобігання дискримінації за ознакою статі адміністраціями закладів загальної середньої освіти Вінницької міської територіальної громади разом із педагогічними працівниками, психологами закладів, соціальними педагогами та представниками ювенальної превенції Вінницького ВП ГУНП у Вінницькій області систематично проводяться батьківські всеобучі, тематичні педради щодо забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків.

У період з 17.05 по 21.05.2021 року у закладах загальної середньої освіти тривав тиждень родинно-сімейного виховання, у рамках якого проведено консультації з учнями з багатодітних, малозабезпечених родин та позбавлених батьківського піклування, зокрема на тему «Гендерні ролі особистості».

Гендерна складова включена до показників «План дій з реалізації ініціативи «Громада, дружна до дітей та молоді» у Вінницькій міській територіальній громаді на 2021-2023 роки» над яким працюють виконавчі органи міської ради у рамках співпраці з UNICEF.

За результатами описаного вище аналізу доцільно:

1. За допомогою соціальної реклами шляхом проведення просвітницьких та інформаційних заходів за участі спортсменок сприяти ширшому залученню дівчат та жінок до занять спортом.

2. Розвивати спортивну інфраструктуру Вінницької ТГ (будівництво, реконструкція, матеріальне обладнання), з урахуванням потреб жінок (дівчат) і чоловіків (хлопців) з метою створення рівних умов в отриманні послуг у галузі фізичної культури та спорту.

3. Інформувати дітей шкільного віку та молодь про можливості одержання послуг у дитячо-юнацьких спортивних школах.

Завдання 4. Створити умови по збалансованому представництву обох статей (жінок і чоловіків) у виборних органах і ОМС (на рівні не менше 40% тієї чи іншої статі).

Інформаційно-аналітичний відділ департаменту правової політики та якості бере участь в організації конкурсу «Бюджет громадських ініціатив Вінницької міської територіальної громади» та конкурсу з визначення соціально-культурних

проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка з бюджету ВМТГ.

Для координації виконання основних заходів щодо впровадження та функціонування Бюджету громадських ініціатив рішенням виконавчого комітету міської ради щорічно створюється постійно діючий консультативно-дорадчий орган – Координаційна рада конкурсу. У 2021 році Рада складалася з 23 осіб: депутатів міської ради, представників виконавчих органів міської ради, інститутів громадянського суспільства та авторів проектів-переможців конкурсу «Бюджет громадських ініціатив», з яких - 15 жінок (65%) та 8 чоловіків (35%).

Для розгляду конкурсних пропозицій ІГС, а також результатів моніторингу стану реалізації проектів рішенням виконавчого комітету міської ради щорічно створюється тимчасово діючий орган - конкурсна комісія. Конкурсна комісія формується з представників постійних комісій міської ради, профільних виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств міської ради, консультативно-дорадчих органів міської ради, засобів масової інформації та інших інститутів громадянського суспільства, які мають відповідний досвід роботи та кваліфікацію щодо тематики конкурсу. У 2021 році конкурсна комісія складалася з 30 членів, до яких входило 20 жінок (67%) та 10 чоловік (33%).

Завдання 5. Попередження та протидія гендерно-зумовленому та домашньому насильству, торгівлі людьми.

Виконавчими органами Вінницької міської ради проводяться наступні заходи: - засідання Міжвідомчої робочої групи з питань сім'ї, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми;

- круглі столи із представниками закладів охорони здоров'я щодо виявлення та реагування на випадки фізичного та сексуального насильства;

- тренінги у навчальних закладах міста «Школа подружнього життя – Мови кохання. Мистецтво вирішення конфліктів», «Ми – різні, ми – рівні», «Партнерство в сім'ї – шлях до подолання домашнього насильства», «Азбука сімейного життя»;

- відеолекторії «Подолання гендерних стереотипів у родині».

На інтернет ресурсах міської ради та сторінці фейсбук департаменту соціальної політики розміщено відеороліки щодо протидії та профілактики насильницької поведінки.

В рамках проведення щорічної Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» виконавчими органами Вінницької міської ради проводились наступні заходи:

- інформаційно-просвітницька акція на просп. Космонавтів щодо попередження всіх проявів насильства;
- засідання Міжвідомчої робочої групи з питань сім'ї, запобігання домашньому насильству та протидії торгівлі людьми. Презентація документального фільму «Розірви коло»;
- висвітлення проведення кампанії «16 днів проти насильства» на офіційній інтернет сторінці Центру, у тому числі соціальній мережі Фейсбук;
- висвітлення роботи спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб в ЗМІ;
- проведення інформаційної акції "Молодь Вінниці – за життя без СНІДу";

- інформаційний захід для студентів ДНЗ «Вінницький центр професійно-технічної освіти технологій та дизайну» про проблематику домашнього насильства, роботу спеціалізованих служб підтримки та відповідальність за вчинення правопорушень за вчинення насильства;
- інформаційно-роз'яснювальна робота серед працівників правоохоронних органів з питань соціальної підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та роботи «Кризової кімнати»;
- МКП кінотеатр "Родина", прем'єра документального фільму «Розірви коло» про шлях постраждалих від домашнього насильства;
- інформаційний захід для військовослужбовців Національної гвардії (в/ч 3008) про проблематику домашнього насильства та відповідальність за вчинення правопорушень за вчинення насильства;
- встановлення та відкриття «Червоної лавки» на просп. Космонавтів з табличками із місцевими та національними контактами протидії насильства для підвищення обізнаності серед населення про проблему домашнього насильства.
- в ефірі МКП – ІТА «ВІТА» в рамках кампанії «16 днів проти насильства» транслювалась соціальна реклама у вигляді відеороликів щодо протидії та профілактики насильницької поведінки. Також з метою підвищення обізнаності населення з питань запобігання домашньому насильству та формуванню нетерпимого ставлення до явища насильства, в рамках зазначеної кампанії до студій комунальних ЗМІ запрошувались фахівці – представники поліції, психологи та інші особи.

На території Вінницької області з 2019 року функціонує комунальний заклад обласного підпорядкування, у функції якого входить, в тому числі, соціально-психологічний супровід для осіб, що відчують загрозу або потерпілих від гендерно-зумовленого та домашнього насильства.

Відповідно наказу директора від 24.12.2020 року № 01-06/70 затверджено положення про Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, який розпочав своє функціонування з 01 січня 2021 року. Також при Центрі діють кризові кімнати.

При Вінницькому центрі соціальних служб функціонує два номери телефонів «гарячої лінії» мобільної бригади соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: 093 900 15 60, 098 900 15 60.

З січня 2021 року надійшло 554 (загальна кількість) повідомлень про вчинення домашнього насильства. Спеціалізованими службами охоплено соціальними послугами – 286 сімей, надано послугу соціального супроводу – 2 особам, 31 сім'ї, забезпечено послугами кризової кімнати – 14 жінок (18 дітей), направлено 54 особи до місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

З 2013 по 2021 роки за допомогою звернулось 62 ймовірно постраждалих від торгівлі людьми особи.

Здійснювалась робота з 62 особами постраждалими та ймовірно постраждалими від торгівлі людьми. З них:

- 23 жінки, 39 чоловіків;
- 4 особи є ВПО, 1 громадянин Росії;
- 3 особи використовували в жебракуванні, 2 сексуальна експлуатація (1 використання в дитячій порнографії),
- 3 особи були залучені до злочинної діяльності в Росії у якості наркокур'єрів, 49 осіб – трудова експлуатація;
- Наймолодша особа 2003 року народження, найстарша 1949 р.н., решта віком від 18 до 41 років (23, 23, 24, 25, 25, 25, 29, 30, 31, 32, 34, 34, 35, 35, 36, 37, 38, 40, 41 рік).

Завдання 6. Сприяти підвищенню рівня гендерної свідомості і гендерночутливої моделі поведінки населення ВМТГ.

Інформаційно-аналітичний відділ департаменту правової політики та якості бере участь в організації конкурсу «Бюджет громадських ініціатив Вінницької міської територіальної громади» та конкурсу з визначення соціально-культурних проектів, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких надається фінансова підтримка з бюджету ВМТГ.

Для координації виконання основних заходів щодо впровадження та функціонування Бюджету громадських ініціатив рішенням виконавчого комітету міської ради щорічно створюється постійно діючий консультативно-дорадчий орган – Координаційна рада конкурсу. У 2021 році Рада складалася з 23 осіб: депутатів міської ради, представників виконавчих органів міської ради, інститутів громадянського суспільства та авторів проектів-переможців конкурсу «Бюджет громадських ініціатив», з яких - 15 жінок (65%) та 8 чоловіків (35%).

Для розгляду конкурсних пропозицій ІГС, а також результатів моніторингу стану реалізації проектів рішенням виконавчого комітету міської ради щорічно створюється тимчасово діючий орган - конкурсна комісія. Конкурсна комісія формується з представників постійних комісій міської ради, профільних виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств міської ради, консультативно-дорадчих органів міської ради, засобів масової інформації та інших інститутів громадянського суспільства, які мають відповідний досвід роботи та кваліфікацію щодо тематики конкурсу. У 2021 році конкурсна комісія складалася з 30 членів, до яких входило 20 жінок (67%) та 10 чоловік (33%).

З метою підвищення обізнаності населення про згубність стереотипного сприйняття ролі жінок і чоловіків, в ефірі комунальних ЗМІ (МКП – ІТА «ВІТА» та КП «Радіокомпанія «Місто над Бугом») транслювались теле- та радіопередачі в на тему гендерної просвіти.

З метою посилення гендерної чутливості та ідентифікації особи, під час підготовки пресрелізів, які стосуються висвітлення діяльності Вінницької міської ради та її виконавчих органів та розміщення їх на офіційному сайті Вінницької міської ради, представниці департаменту у справах ЗМІ та зв'язків з громадськістю використовують фемінітиви.

Окрім цього, в теле- та радіо- ефірах комунальних ЗМІ поширювалась інформація у вигляді оголошень, відеороликів та інфографік про діяльність «гарячих ліній» щодо попередження домашнього насильства та дискримінації.

Працівники КП "Інститут розвитку міст" протягом 2021 р. брали участь у онлайн-тренінгах: "Вирішення гендерних стереотипів серед молоді" (за

сприяння компанії Urbackt); "StandUP: Запобігання домаганням у громадських місцях"; у вебінарах «Гендерна вразливість етноспільнот» та «Гендер та міграція».

У 2021 році департаментом кадрової політики проведені наступні заходи:

- Вебінар «Гендерна рівність», 12.03.2021р, для бажаючих (онлайн ZOOM) – брало участь 42 особи;
- Вебінар «Протидія гендерно-зумовленому насильству», для бажаючих (онлайн ZOOM) 21.05.2021р – брало участь 46 осіб;
- «Гендерна ідентичність - недискримінаційні практики в роботі державних службовиць/службовців», 17.11.2021, для бажаючих, Хаб «Місто змістів» - брало участь 16 осіб.

Крім того, рішенням виконавчого комітету від 22.07.2021р. № 1728 затверджений новий Кодекс етичної поведінки посадових осіб Вінницької міської ради з урахуванням гендерної складової.

Завдання 7. Моніторинг та оцінка.

Сформована робоча група з моніторингу та оцінки даної Програми.

На етапі підготовки Програми була проведена попередня оцінка, результат якої описаний в тексті Програми. Наразі заплановано проведення проміжкової оцінки за допомогою інструментарію, розробленого науково-дослідним інститутом та адресованого органам місцевого самоврядування.